

BAB III

MÉTODE PANALUNGTIKAN

Dina ieu bab dipedar ngeunaan: (1) lokasi jeung sumber data panalungtikan, (2) desain panalungtikan, (3) métode panalungtikan, (4) wangenan operasional, (5) instrumen panalungtikan, (6) téhnik panalungtikan, jeung (7) analisis data.

3.1 Lokasi jeung Sumber Data Panalungtikan

3.1.1 Lokasi Panalungtikan

Lokasi atawa tempat dilakukeunana ieu panalungtikan nya éta SMP Negeri 45 Bandung Jl. Yogyakarta No. 1 Antapani.

3.1.2 Sumber Data Panalungtikan

Sumber data dina ieu panalungtikan nya éta siswa kelas VII E SMP Negeri 45 Bandung taun ajaran 2013/2014 anu jumlahna aya 35 urang, di antarana 16 siswa lalaki jeung 19 siswa awéwé.

3.2 Desain Panalungtikan

Dumasar kana sampurna henteuna ékspérimén, Sugiyono (2013, kc. 73), ngébréhkeun yén desain panalungtikan ékspérimén kabagi jadi opat bagian, nya éta saperti ieu di handap.

1) *Pre-Experimental Design*

Disebut *pre-experimental* sabab ieu desain can bener-bener mangrupa ékspérimén. Sabab masih aya kénéh variabel luar anu mangaruhan kana variabel dependen.

2) *True Experimental Design*

Disebut *true experimental design* (bener-bener ékspérimén), sabab dina ieu desain, panalungtik bisa ngontrol sakabéh variabel luar anu mangaruhan kana ékspérimén.

3) *Factorial Design*

Desain *Factorial* mangrupa modifikasi tina desain *true experimental*, nya éta ku cara merhatikeun kamungkinan ayana variabel moderator nu mangaruhan variabel independen kana variabel dependen.

4) *Quasi Experimental Design*

Desain ékspérimén ieu mangrupa kamekaran tina *true experimental design* nu hésé pikeun dilaksanakeun. Ieu desain miboga kelompok kontrol, tapi teu miboga fungsi sagemblengna pikeun ngontrol variabel-variabel luar nu mangaruhan kana ékspérimén.

Métode anu digunakeun dina ieu panalungtikan nya éta métode kuasi ékspérimén. Nurutkeun Arikunto (2010, kc. 123) kuasi ékspérimén sok disebut ékspérimén anu teu sabenerna. Disebut ékspérimén teu sabenerna, ku sabab ékspérimén jenis ieu mah can miboga sarat-sarat saperti cara ékspérimén ilmiah luyu kana aturan nu geus ditetepkeun.

Dina Arikunto (2010, kc. 123) desain kuasi ékspérimén kabagi jadi tilu rupa nya éta (1) *one shot study*, (2) *pretest-posttest*, jeung (3) *static group comparison*.

Dina ieu panalungtikan, desain anu digunakeun nya éta *pretest-posttest*.

O1 X O2

Arikunto (2010, kc. 124)

Keterangan :

O1 : pratés

O2 : pascatés

X : *treatment* (siswa ngaregepkeun dongéng ngagunakeun média audio-visual).

3.3 Métode Panalungtikan

Métode panalungtikan mangrupa cara ilmiah pikeun meunangkeun data jeung tujuan, sarta *kegunaan* nu tangtu (Sugiono, 2013, kc. 2).

Métode anu digunakeun dina ieu panalungtikan nya éta métode kuasi ékspérimén nya éta salah sahiji métode panalungtikan anu ngagunakeun kelas ékspérimén kalayan teu ngagunakeun kelas kontrol.

Métode kuasi ékspérimén miboga tujuan pikeun ngukur kamampuh siswa dina pangajaran ngaregepkeun dongéng saméméh jeung saenggeus ngagunakeun média audio-visual.

3.4 Wangenan Operasional

Wangenan operasional ngawengku kana wangenan sacara umum ngeunaan hal-hal anu aya patalina jeung judul panalungtikan, sakumaha ieu di handap.

- 1) Média nya éta *perantara* atawa panganteur pesen ti nu ngirim ka nu narima éta pesen. (Arsyad, 2013, kc. 3).
- 2) Média audio-visual nya éta cara ngahasilkeun atawa nepikeun matéri pangajaran ngagunakeun mesin-mesin mekanis jeung éléktronik pikeun nyajikeun pesen-pesen audio-visual. (Arsyad dina Nurmayatini, 2011, kc. 11).
- 3) Dongéng nya éta carita rékaan anu méré kesan pamohalan tur ukuranna parondok. (Tamsyah, spk. 1996, kc. 121).
- 4) Ngaregepkeun nya éta hiji prosés kagiatan ngaregepkeun lambang-lambang lisan ku cara museurkeun panitén, maham, ngaapprésiasi tur ngainterprétasi pikeun nyangking informasi, nyangkem eusi atawa pesen, sarta maham ma'na komunikasi nu geus ditepikeun panyatur ngaliwatan basa lisan. (Tarigan, 1986, kc. 31).

Jadi maksud tina judul “Média Audio-Visual dina Pangajaran Ngaregepkeun Dongéng (Studi Kuasi Ékspérimén ka Siswa Kelas VII E SMP Negeri 45 Bandung Taun Ajaran 2013/2014)” nya éta pangaruh positif tina média audio-visual dina pangajaran ngaregepkeun dongéng siswa kelas VII E SMP Negeri 45 Bandung taun ajaran 2013/2014, anu diukur ngaliwatan tés tulis hasil ngaregepkeun dongéng.

3.5 Instrumén Panalungtikan

Tés dilakukeun pikeun ngukur hasil diajar siswa salila kagiatan pangajaran ngagunakeun audio-visual. Wangun tés mangrupa éssay anu mangrupa pertanyaan-pertanyaan ngeunaan eusi dongéng nu diregepkeun. Luyu kana métode panalungtikan, tés anu dilaksanakeun dina ieu panalungtikan nya éta dua kali tés, tés awal (pratés) jeung tés ahir (pascatés) nu miboga pituduh anu béda.

Tés anu kahiji nya éta siswa dititah ngaregepkeun dongéng anu didongéngkeun/dibacakeun ku guruna nya éta ngeunaan dongéng “Lutung Kasarung”, tuluy saenggeus ngaregepkeun siswa dibéré sababaraha pertanyaan wangun tinulis ngeunaan dongéng anu geus diregepkeunana. Saenggeus tés awal (pratés) dituluykeun kana *treatment*, nya éta siswa ngaregepkeun dongéng kalawan ngagunakeun média audio-visual. Saenggeus kitu, dina tés ahir (pascatés) siswa dititah ngaregepkeun deui dongéng kalawan judul anu béda nya éta ngeunaan dongéng “Si Kabayan Ngala Nangka” kalawan ngagunakeun média audio-visual. Anapon kitu, wangun tés awal (pratés) jeung tés ahir (pascatés) bisa kagambar saperti format ieu di handap.

Instrumén pratés

Sabada hidep ngaregepkeun dongéng “Lutung Kasarung” pék ayeuna hidep jawab sakur pananya ieu di handap!

1. Naon téma éta dongéng téh?
2. Saha waé palakuna? Sebutkeun watékna!
3. Kumaha galur caritana?
4. Dimana waé kajadianana éta dongéng téh?
5. Iraha waé kajadianana?
6. Kumaha suasanana éta dongéng téh?
7. Amanat naon anu rék ditepikeun ku pangarang dina éta dongéng téh?
8. Caritakeun deui dongéng “Lutung Kasarung” maké basa sorangan!

Instrumén Pascatés

Sabada hidep ngaregepkeun dongéng “Si Kabayan Ngala Nangka” pék ayeuna hidep jawab sakur pananya ieu di handap!

1. Naon téma éta dongéng téh?
2. Saha waé palakuna? Sebutkeun watékna!
3. Kumaha galur caritana?
4. Dimana waé kajadianana éta dongéng téh?
5. Iraha waé kajadianana?
6. Kumaha suasanaana éta dongéng téh?
7. Amanat naon anu rék ditepikeun ku pangarang dina éta dongéng téh?
8. Caritakeun deui dongéng “Si Kabayan Ngala Nangka” maké basa sorangan!

3.6 Téhnik Ngumpulkeun Data

Téhnik ngumpulkeun data nu dipaké dina ieu panalungtikan nya éta ku cara tés.

Tés dilakukeun pikeun meunangkeun data hasil ngaregepkeun siswa saméméh jeung saenggeus ngagunakeun média audio-visual. Panalungtik ngalakukeun dua kali tés, nya éta pratés jeung pascatés. Pratés dilakukeun saméméh ngagunakeun média audio-visual, tuluy dilakukeun pascatés nya éta tés saenggeus ngagunakeun média audio-visual.

3.7 Analisis Data

3.7.1 Tahap Tatahar

Tahap tatahar dina ieu panalungtikan nya éta:

- a. ngayakeun panalungtikan awal pikeun ngaidéntifikasi masalah nu aya dilapangan, hususna dina pangajaran ngaregepkeun dongéng SMP Negeri 45 Bandung;
- b. ngajukeun judul skripsi ngeunaan pasualan anu aya di sakola;
- c. ngajukeun proposal skripsi;
- d. nyusun silabus jeung RPP;

- e. néangan média pangajaran ngagunakeun média audio-visual;
- f. nyusun instrumén panalungtikan pikeun ngalaksanakeun panalungtikan.

3.7.2 Tahap Pelaksanaan

Tahap pelaksanaan dina ieu panalungtikan nya éta:

- a. nyiapkeun matéri pangajaran;
- b. nyiapkeun instrumén panalungtikan;
- c. ngayakeun panalungtikan nya éta ngalakukeun pratés, *treatment* (perlakuan), jeung pascatés.

3.7.3 Tahap Ngolah Data

Data anu geus dikumpulkeun diolah pikeun néangan jawaban-jawaban anu jadi masalah dina ieu panalungtikan. Data anu utama dina ieu panalungtikan nya éta data hasil pratés jeung pascatés siswa.

Pikeun ngajawab hipotésis, dina ieu panalungtikan digunakeun léngkah-léngkah panalungtikan saperti ieu di handap:

1. Mariksa hasil tés awal (pratés) jeung tés ahir (pascatés), anu ngawengku sababaraha aspék penilain, saperti téma, palaku, galur, latar (setting), amanat, jeung ringkesan dongéng anu diregepkeun.
2. Mére peunteun kana hasil jawaban siswa. Pikeun meunteun hasil ngaregepkeun siswa kana dongéng anu geus diregepkeun, digunakeun pedoman meunteun anu bisa katitén saperti tabel 3.1. Skor maksimal dina ngaregepkeun dongéng nya éta 100, skor nu kahontal ku siswa dirobah jadi skor atah kalawan ngagunakeun rumus di handap ieu :

$$\text{Skor Atah} = \frac{\text{Skor Nu Kahontal}}{\text{Skor Maksimal}} \times 100$$

Pikeun ngajén/meunteun kamampuh ngaregepkeun dongéng siswa, bisa katitén kalawan tabél ieu di handap.

Tabél 3.1
Pedoman Meunteun Kamampuh Ngaregepkeun Dongéng Saméméh
Ngagunakeun Média Audio-Visual

Aspék	Indikator	Butir Soal	Skala Peunteun
Eusi	<ul style="list-style-type: none"> Dapat menyimak dongeng dengan baik dan penuh perhatian; Dapat menyebutkan unsur-unsur dongeng yang disimaknya dengan baik; Dapat menceritakan kembali isi dongeng dengan bahasa sendiri. 	1. Naon téma éta dongéng téh?	0-10
		2. Saha waé palakuna? Sebutkeun watékna!	0-20
		3. Kumaha galur caritana?	0-5
		4. Dimana waé kajadianana éta dongéng téh?	0-10
		5. Iraha waé kajadianana?	0-5
		6. Kumaha suasanana éta dongéng téh?	0-10
		7. Amanat naon anu rék ditepikeun ku pangarang dina éta dongéng téh?	0-10
		8. Caritakeun deui dongéng “Lutung Kasarung” maké basa sorangan!	0-30
		Jumlah	

Katégori:

- Peunteun ≥ 75 Tuntas (siswa dianggap mampu ngaregepkeun dongéng).
- Peunteun ≤ 75 Can Tuntas (Siswa dianggap can mampu ngaregepkeun dongéng).

Tabél 3.2

Pedoman Meunteun Kamampuh Ngaregepkeun Dongéng Saenggeus
Ngagunakeun Média Audio-Visual

Aspék	Indikator	Butir Soal	Skala Peunteun
Eusi	<ul style="list-style-type: none"> • Dapat menyimak dongeng dengan baik dan penuh perhatian; • Dapat menyebutkan unsur-unsur dongeng yang disimaknya dengan baik; • Dapat menceritakan kembali isi dongeng dengan bahasa sendiri. 	1. Naon téma éta dongéng téh?	0-10
		2. Saha waé palakuna? Sebutkeun watékna!	0-20
		3. Kumaha galur caritana?	0-5
		4. Dimana waé kajadianana éta dongéng téh?	0-10
		5. Iraha waé kajadianana?	0-5
		6. Kumaha suasanana éta dongéng téh?	0-10
		7. Amanat naon anu rék ditepikeun ku pangarang dina éta dongéng téh?	0-10
		8. Caritakeun deui dongéng “Si Kabayan Ngala Nangka” maké basa sorangan!	0-30

Jumlah	0-100
--------	-------

Katégori:

- Peunteun ≥ 75 Tuntas (siswa dianggap mampu ngaregepkeun dongéng).
- Peunteun ≤ 75 Can Tuntas (Siswa dianggap can mampu ngaregepkeun dongéng).

3.7.3.1 Uji Sipat Data

Dina ieu panalungtikan dilakukeun uji sipat data anu ngawengku uji normalitas jeung uji homogénitas. Uji normalitas dilakukeun pikeun nangtukeun yén data téh miboga sipat normal atawa henteu normal. Pikeun nangtukeun signifikansi béda nilai rata-rata dilakukeun dua jenis analisis, nya éta analisis paramétrik kalawan ngagunakeun t-tés jeung analisis non-paramétrik kalawan ngagunakeun *Uji Wilcokson*. Saenggeus uji normalitas, dituluykeun kana uji homogénitas, uji homogénitas dilakukeun pikeun mikanyaho homogén henteuna sampel tina populasi anu sarua.

a. Uji Normalitas

Uji normalitas miboga tujuan pikeun ngayakinkeun yén kamampuh siswa miboga distribusi anu normal, pikeun nangtukeun yén éta data téh miboga sifat anu normal atawa henteu normal, bisa ngagunakeun rumus *Chi-Kuadrat* (X^2).

Pikeun nguji normalitas peunteun, aya léngkah-léngkah anu kudu dilaksanakeun, nya éta saperti ieu di handap.

- 1) Nyieun tabél frékuénsi peunteun.

Tabél 3.3

Frékuénsi Peunteun

No	Kelas Interval	f	x	fx	fx ²

2) Ngitung rata-rata (méan) peunteun pretés

$$\bar{x} = \frac{\sum f_i x_i}{\sum f_i}$$

Subana (2000, kc. 65)

3) Ngitung Standar Deviasi

$$SD = \sqrt{\frac{N \sum (fx^2) - (\sum f \cdot x)^2}{N(N - 1)}}$$

4) Nyieun tabél frékuénsi ékspéktasi.

Tabél 3.4

Frékuénsi Observasi jeung Frékuénsi Ékspéktasi

Kelas Interval	O _i	B _k	Z	Z (tabél)	L	E _i	X ²

a. Nangtukeun jumlah kelas.

$$k = 1 + 3,3 \log n$$

Keterangan :

k : lobana kelas

n : lobana data (frékuénsi)

3,3 : wilangan konstan

Subana (2000, kc. 39)

b. Ngitung rentang (r) ngagunakeun rumus ieu di handap.

$$r = \text{skor panggedéna} - \text{skor pangleutikna}$$

Subana (2000, kc. 38)

- c. Ngitung panjang kelas (p)

$$P = \frac{r}{k}$$

Keterangan :

p : panjang kelas

r : rentang

k : lobana kelas

Subana (2000, kc. 40)

- d. Ngitung nilai tengah antara interval handap jeung luhur (bk)

- e. Ngitung Z

$$Z = \frac{(bk - \bar{x})}{SD}$$

- f. Nangtukeun legana unggal kelas interval (L)

$$L = Z_s - Z_{\text{tabél}}$$

- g. Ngitung frékuénsi observasi (oi)

- h. Ngitung frékuénsi ékspéktasi (Ei)

$$E_i = n \times L$$

- i. Nangtukeun Chi Kuadrat

$$\chi^2 = \sum \frac{(O_i - E_i)^2}{E_i}$$

Subana (2000, kc. 124)

- 5) Nangtukeun drajat kebébasan (db)

$$db = k - 3$$

Sudjana (2005, kc. 293)

- 6) Nangtukeun Chi Kuadrat tina daftar

- 7) Nangtukeun Normalitas

1. $X^2_{itung} < X^2_{\text{tabél}}$, hartina distribusi data normal.

2. $X^2_{itung} > X^2_{tabel}$, hartina distribusi data teu normal.

b. Uji Homogénitas

Uji homogénitas dilakukeun pikeun mikanyaho homogén henteuna sampel tina populasi anu sarua.

Pikeun nguji homogénitas, aya léngkah-léngkah anu kudu dilaksanakeun, nya éta saperti ieu di handap.

- 1) Ngitung variasi masing-masing kelompok.

- a. Variasi pratés (S_1^2)

$$S_1^2 = \frac{n \sum f \cdot x^2 - (\sum f \cdot x)^2}{n(n-1)}$$

Sudjana (2005, kc. 95)

- b. Variasi pascatés (S_2^2)

$$S_2^2 = \frac{n \sum f \cdot x^2 - (\sum f \cdot x)^2}{n(n-1)}$$

Sudjana (2005, kc. 95)

- 2) Ngitung harga variasi (F)

$$F = \frac{S^2_b}{S^2_k}$$

- 3) Ngitung darajat kabébasan (db)

$$db = n - 1$$

4) Nangtukeun F tabél

Nilai F tabél kalayan ngagunakeun taraf kapercayaan 99%

5) Uji homogénitas, nangtukeun homogén henteuna data ngagunakeun kritéria ieu di handap.

$F_{itung} < F_{tabél}$, hartina variasi sampel homogén

$F_{itung} > F_{tabél}$, hartina variasi sampel teu homogén

3.7.3.2 Uji Gain

Uji gain miboga tujuan pikeun mikanyaho naha aya béda anu signifikan antara pratés jeung pascatés. Tina hasil uji gain, bisa kagambaran ngeunaan kumaha pangaruh média audio-visual dina pangajaran ngaregepkeun dongéng kelas VII E SMP Negeri 45 Bandung taun ajaran 2013/2014. Rumusan pikeun ngajawab yén aya béda anu signifikan atawa henteu sanggeus dibéré *treatment*, bisa dirumuskeun saperti ieu di handap.

- 1) $H_a : \bar{X}_{tés\ awal} \neq \bar{X}_{tés\ ahir}$, hartina aya béda anu signifikan antara jumlah rata-rata pratés jeung jumlah rata-rata pascatés.
- 2) $H_o : \bar{X}_{tés\ awal} = \bar{X}_{tés\ ahir}$, hartina henteu aya béda anu signifikan antara jumlah rata-rata pratés jeung jumlah rata-rata pascatés.

Tabél 3.5

Uji Gain (d) Tingkat Kamampuh Ngaregepkeun Dongéng

No	Siswa	Σ Praté	Σ Pascaté	d	d ²

3.7.3.3 Uji Hipotésis

Uji hipotésis dilakukeun pikeun ngajawab hipotésis anu geus dirumuskeun saacanna. Aya dua cara anu bisa digunakeun dina uji hipotésis. Kahiji, saupama

data hasil uji normalitas nunjukkeun yén éta data téh miboga distribusi data anu normal, éta data téh dina nguji hipotésisna ngagunakeun statistik paramétris kalawan ngagunakeun uji t-tést. Kadua, saupama data hasil normalitas nunjukkeun yén data téh miboga distribusi data anu teu normal, éta data téh dina nguji hipotésisna ngagunakeun statistik nonparamétris kalawan ngagunakeun *Uji Wilcoxon*.

1) Statistik Paramétris

Statistik Paramétris digunakeun pikeun nguji hipotésis kalawan distribusi data anu normal. Léngkah-léngkahna nya éta saperti ieu di handap.

- a. Nangtukeun rata-rata (méan) tina béda pratés jeung pascatés kalawan ngagunakeun rumus ieu di handap.

$$Md = \frac{\sum d}{N}$$

- b. Ngitung darajat kabébasan (db) kalawan rumus

$$b = n - 1$$

- c. Ngitung jumlah kuadrat deviasi

$$\sum x^2 d = \sum d^2 - \frac{(\sum d)^2}{N}$$

- d. Ngitung t kalawan rumus

$$t = \frac{Md}{\frac{\sqrt{\sum x^2 d}}{N(N - 1)}}$$

Arikunto (2010, kc. 349)

Keterangan :

Md : mean tina béda pretést jeung pascatés

x_d : déviasi

$\sum x_d^2$: jumlah kuadrat déviasi

N : subjék dina sampel

d.b : ditangtukeun ku $(N-1)$

ditarima henteuna hipotésis ngagunakeun kritéria ieu di handap.

- a) Lamun $t_{itung} > t_{tabel}$, hartina hipotésis ditarima, yén média audio-visual téh éféktif dina ngaronjatkeun kamampuh ngaregepkeun dongéng siswa kelas VII E SMP Negeri 45 Bandung.
- b) Lamun $t_{itung} < t_{tabel}$, hartina hipotésis ditarima, yén média audio-visual téh teu éféktif dina ngaronjatkeun kamampuh ngaregepkeun dongéng siswa kelas VII E SMP Negeri 45 Bandung.

2) Statistik Nonparamétris

Statistik nonparamétris digunakeun pikeun nguji hipotésis kalawan distribusi data anu teu normal. Téhnik statistik anu dipaké nya éta *Uji Wilcoxon*. Nurutkeun Sudjana dina Rhamdini (2013, kc. 49) léngkah-léngkah *uji wilcoxon* téh nya éta saperti ieu di handap.

- a. Asupkeun peunteun pratés siswa kana kolom ka-2 (XA1).
- b. Asupkeun peunteun pascatés siswa kana kolom ka-3 (XB1).
- c. Itung bédana antara pratés jeung pascatés ku cara XA1-XB1 tuluy asupkeun hasilna kana kolom ka-4.
- d. Nangtukeun jenjang ku cara ngurutkeun hasil béda tina kolom ka-4 timimiti nilai béda anu pangleutikna nepi ka anu panggedéna.
- e. Sanggeus diurutkeun, misalna aya nilai anu sarua. Pikeun nangtukeun jenjangna, éta niléy téh dijumlahkeun tuluy dibagi dua. Nilai tina hasil ngabagi téh mangrupa hasil jenjangna.
- f. Sanggeus diurutkeun, asupkeun nilai jenjang JB kana kolom ka-5.
- g. Ngasupkeun nilai jenjang anu positif kana kolom ka-6, misalna aya nilai béda anu négatif asupkeun kana kolom ka-7

- h. Ningali kana tabél harga-harga kritis uji wilcoxon, misalna jumlah $n = 23$ kalawan ngagunakeun taraf kasalahan 5% $W_{\text{tabél}} = 73$.
- i. Data anu geus diitung tuluy diasupkeun kana tabél uji wilcoxon ieu di handap.

Tabél 3.6

Tabél Uji *Wilcoxon*

No. siswa	XA1	XB1	Béda	Tanda jenjang		
			XA1 – XB1	Jenjang	+	-

Keterangan :

XA1 = Peunteun pratés

XB1 = peunteun pascatés

- j. Ditarima henteuna hipotésis

- k. Dina uji wilcoxon ngagunakeun kritéria ieu di handap.

- a) Lamun $W_{\text{itung}} (-) < W_{\text{tabél}}$ dumasar taraf nyata nu ditangtukeun, hartina H_a ditarima, yén média audio-visual boga pangaruh dina nngaronjatkeun kamampuh ngaregepkeun dongéng.
- b) Lamun $W_{\text{itung}} (-) > W_{\text{tabél}}$ dumasar taraf nyata nu ditangtukeun, hartina H_a ditolak, yén média audio-visual boga pangaruh dina nngaronjatkeun kamampuh ngaregepkeun dongéng.